

No. 35623

**Israel
and
Republic of Moldova**

Agreement on trade and economic cooperation between the Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Moldova. Jerusalem, 22 June 1997

Entry into force: 1 May 1998 by notification, in accordance with article 18

Authentic texts: English, Hebrew and Moldovan

Registration with the Secretariat of the United Nations: Israel, 29 April 1999

**Israël
et
République de Moldova**

Accord relatif à la coopération commerciale et économique entre le Gouvernement de l'État d'Israël et le Gouvernement de la République de Moldova. Jérusalem, 22 juin 1997

Entrée en vigueur : 1er mai 1998 par notification, conformément à l'article 18

Textes authentiques : anglais, hébreu et moldave

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Israël, 29 avril 1999

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT ON TRADE AND ECONOMIC COOPERATION BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE STATE OF ISRAEL AND THE GOVERN-
MENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

The Government of the State of Israel Government and of the Republic of Moldova, hereinafter referred to as the "Parties".

Aware of the particular importance of foreign trade and of different forms of economic cooperation for the economic development of both countries;

Desiring to create favourable conditions for a substantial and harmonious development and diversification of bilateral trade and for the promotion of commercial and economic cooperation in areas of mutual interest;

Declaring their readiness to examine the possibilities of developing and deepening their relations and to extend them to fields not covered by this Agreement;

Resolved to develop their trade relations in accordance with the basic principles of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT 1994) and the Agreement establishing the World Trade Organization (WTO);

Have agreed as follows:

Article 1. Objective

The objective of this Agreement is to establish principles, rules and disciplines for the conduct of mutual trade and economic relations between the Parties. The Parties undertake, within the framework of their internal legislation and international obligations, to promote and harmoniously develop bilateral trade as well as various forms of commercial and economic cooperation.

Article 2. GATT/WTO

The Contracting Parties shall make every effort to promote, expand and diversify their trade according to GATT/WTO principles.

Article 3. MFN-treatment

1. The Parties shall accord each other most-favoured-nation treatment in all areas in respect of:

Custom duties and charges applied to imports and exports, including the method of collecting such duties and charges;

Provisions relating to customs clearance, transit, warehouses and transshipment;

Provisions related to issuance of licences and administration of quantitative restrictions;

Taxes and other internal charges of any kind applied directly or indirectly to imported goods, including value added tax;

Methods of payment and the transfer of such payments related to trade in goods;

The rules relating to the sale, purchase, transport, distribution and use of goods on the domestic market.

2. The provisions of Paragraph 1 shall not apply to advantages that either Party accords:

In order to facilitate frontier trade;

With the aim of creating a customs union or a free trade area or pursuant to the creation of such a union or area in accordance with article XXIV of the GATT 1994;

To developing countries in accordance with GATT/WTO or other international arrangements.

Article 4. Non-discrimination

No prohibitions or quantitative restrictions, including licensing, on imports from or exports to the territory of the other Party shall be applied, unless the importation of the like product from third countries or the exportation of the like product to third countries is similarly prohibited or restricted. The Party which introduces such measures shall implement them in a manner which causes minimum harm to the other Party.

Article 5. Transit

1. The Parties agree that the principle of free transit of goods is an essential condition of attaining the objectives of this Agreement.

2. In this connection, each Party shall provide for unrestricted transit via or through its territory of goods originating in the customs territory or destined for the customs territory of the other Party in accordance with Article V of the GATT 1994.

Article 6. National treatment

The goods of the territory of one Party imported into the territory of the other Party shall be accorded treatment no less favourable than accorded to like goods of national origin in respect of internal taxes and other internal charges and all laws, regulations and requirements affecting their internal sale, offering for sale, purchase, transportation, distribution or use, in accordance with Article III of the GATT 1994.

Article 7. Anti-dumping and Countervailing Measures

Nothing in this Agreement shall prejudice or affect in any way the taking, by either Party, of anti-dumping or countervailing measures in accordance with Article VI of the GATT 1994, the Agreement on Implementation of Article VI of the GATT and the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.

Article 8. Payments

1. Payments in connection with trade in goods between the countries of the Parties shall be made in freely convertible currency.

2. Parties to individual transactions of either country shall not be treated less favourably than parties to individual transaction of any third State with respect to the access and the transfer of freely convertible currency.

Article 9. Other business conditions

1. Goods shall be traded between the Parties at market-related prices and the Parties shall not interfere in the prices of individual transactions. In particular state agencies and state enterprises shall make any purchases of imports or sales of exports solely in accordance with commercial considerations including price, quality and quantity; they will, in accordance with customary business practice, accord enterprises of the other Party non-discriminatory treatment and adequate opportunity to compete for participation in such transactions and public tenders.

2. Neither Party will require parties to individual transactions to engage in barter or countertrade transactions, nor will they encourage them to do so. In case of bartertrade or countertrade in public procurements, each Party shall grant suppliers of the other Party most-favoured-nation treatment and equitable access opportunities.

3. Notwithstanding the provisions under paragraph 1, the Moldovan Party reserves its rights to fix minimum export prices for certain export products, in accordance with its internal emergency laws and regulations.

Article 10. Transparency

The Parties shall make available their legislation, judicial decisions and administrative rulings related to commercial activities and inform each other of changes in their tariff or statistical nomenclature, as well as changes in their internal legislation which may affect the implementation of this Agreement.

Article 11. Emergency action on imports of particular products

1. The Parties shall consult each other if any good is being imported into the territory of one of them in such increased quantities or under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to domestic producers of like or directly competing goods.

2. The consultations requested pursuant to paragraph 1 shall be held with a view to seeking mutually satisfactory solutions; they shall be completed not later than 30 days from the date of written request by the Party concerned, unless the Parties agree otherwise.

3. If, following action under paragraph 1 to 2, agreement is not reached between the Parties, the injured importing Party shall be free to restrict imports of the goods concerned to the extent and for such time as is absolutely necessary to prevent or remedy the injury. In this event and after consultations within the Joint Committee, the other Party shall be free

to deviate from its obligations under this Agreement, provided that such deviation is proportionate to the amount of trade affected by the measures taken by the injured Party.

4. In critical circumstances, where delay would cause damage difficult to repair, the injured importing Party may take the measures before the consultations, on the condition that consultations shall be offered immediately after taking such action.

5. In the selection of measures under this Article, the Parties shall give priority to those which cause the least disturbance to the functioning of this Agreement.

Article 12. Intellectual property

1. Considering the importance of intellectual property for the promotion of trade and economic cooperation, the domestic legislation of the Parties shall ensure full and effective protection of intellectual property rights, including in particular adequate and effective protection of copyright and neighbouring rights, trademarks, geographical indications, patents without discrimination as to the field of invention, industrial designs, topographies of integrated circuits and undisclosed information on know-how.

If the domestic law and regulations of either Party does not provide for such protection, the respective Party shall spare no effort within its powers to adjust its legislation as soon as possible but not later than 4 years after the entry into force of this Agreement. In particular the Parties shall take all measures to comply with the provisions of the following multilateral conventions.

a. WTO Agreement on Trade related Aspects of Intellectual Property Rights (Agreement on TRIPS) of April 15, 1994;

b. Paris Convention, of 20 March 1883, for the Protection of Industrial Property (Stockholm Act, 1971);

c. Berne Convention, of September 1886, for the Protection of Literary and Artistic Works (Paris Act, 1971);

d. International Convention, of 26 October 1961, for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations (Rome Convention).

Furthermore, they shall make best endeavours to accede to these conventions as well as to multilateral agreements facilitating cooperation in the field of protection of intellectual property rights.

2. The Parties shall ensure that the enforcement procedures against infringement of intellectual property rights, in particular against counterfeiting and piracy, be non-discriminatory fair and equitable. They shall not be unnecessarily complicated and costly, or entail unreasonable time limits or unwarranted delays. Such provisions shall include in particular injunctions, damages adequate to compensate for the injury suffered by the right holder, as well as provisional measures.

3. Without prejudice to Article 3, paragraph 2 of this Agreement and to the exemptions provided by the WTO Agreement on Trade related Aspects of Intellectual Property Rights (Agreement on TRIPS), the Parties shall accord nationals of the other Party treatment not less favourable than that accorded to nationals of any third State.

4. With a view to further improve protection levels and to avoid or remedy trade distortions related to intellectual property rights, reviews under Article 14 of this Agreement may in particular deal with the provisions on the protection of intellectual property rights.

Article 13. Exceptions

1. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or disguised restriction on trade between the Parties, this Agreement shall not preclude the Parties from taking measures justified on grounds of public morality and public security; protection of human, animal or plant life or health and the protection of the environment; protection of intellectual property; or any other measure referred to in article XX of the GATT 1994.

2. This Agreement shall not limit the right of either Contracting Party to take any action justified on grounds referred to in Article XXI of the GATT 1994.

Article 14. Special Exemption from Import Taxes

The Parties shall allow, in accordance with the laws and regulation in force in each country, the temporary import and export of certain items without imposing customs duties, value added tax, excise tax, purchase tax or other charges having equivalent effect. These items shall include in particular: samples and advertising material of no commercial value, items for fairs and exhibitions imported on a temporary basis, special containers and packing used in international trade on a return basis.

Article 15. Economic cooperation

1. The Parties shall promote exchange of information on all issues that would facilitate the development on their trade and economic cooperation. The Parties agree to promote trade and economic cooperation by way of adopting measures aimed at facilitating mutual trade, including the organization and holding of fairs, exhibitions. Conferences: advertising, consultancy and other business services, as well as by way of an all-round promotion and development of contacts between manufacturers associations, chambers of commerce and other business associations of both countries.

2. The Parties shall make efforts to encourage and promote economic cooperation in areas of mutual interest, such as:

- Agriculture, including food, packaging industries, farm products storage facilities;
- Farming machinery;
- Light industry, including textile;
- Electrotechnic and electronic industry;
- Construction industry, including production of construction materials and equipment;
- Public health, medical and pharmaceutical industries;
- Standardization and metrology;
- Transport, tourism, including development of infrastructure of modern hotel;

Management and training personnel;

Telecommunication.

3. The objectives of such economic cooperation shall be, inter alia,

To reinforce and diversify economic links between the Parties;

To contribute to the development of their economies;

To open new sources of supply and new markets;

To encourage cooperation between economic operators with a view to promoting joint ventures, licensing agreements and similar forms of cooperation;

To enhance structural changes in their economies;

To encourage the participation of small and medium-sized enterprises in trade and co-operation;

To further and deepen cooperation in the field of intellectual property, inter alia by developing appropriate modalities for technical assistance between the respective authorities of the Parties; to this end, they shall coordinate efforts with relevant international organizations;

To facilitate participation of economic operators of the Parties in new projects and economic initiatives.

Article 16. Joint Committee

1. A Joint Committee shall be set up in order to ensure the operation of this Agreement. It shall consist of representatives of the Parties, act by mutual agreement and meet whenever necessary and normally once a year in Chisinau and Jerusalem alternately by each of the Parties.

2. The Joint Committee shall in particular

Keep under review the functioning of this Agreement in particular regarding the interpretation and application of its provisions and the possibility of broadening its scope;

Examine favourably ways of improving conditions for the development of direct contacts between firms established in the territory of the Parties;

Serve as forum for consultations with the aim of solving problems between the Parties;

Consider matters related to and affecting trade between the Parties;

Review progress towards expanding trade and cooperation between the Parties;

Exchange trade-related information and forecast, as well as information pursuant to Article 10 (Transparency);

Serve as forum for consultations pursuant to Article 11 (Emergency action on imports of particular products);

Serve as forum to hold consultations concerning bilateral questions and international developments in the field of intellectual property rights; such consultations may also place between experts of the Parties;

Develop economic cooperation and facilitate participation of economic operators of the Parties in development projects, in accordance to Article 15;

Formulate and submit to the authorities of the Parties amendments to this Agreement in order to take account of new developments, as well as recommendations in relation with the operation and broadening of the scope of this Agreement pursuant to Article 17 (Review and extension).

Article 17. Review and extension

1. The Parties agree to review the provisions of this Agreement upon request of either Party.

2. The Parties declare their readiness to develop and deepen the relations established by this Agreement and to extend them to fields not covered thereby, such as services and investment. Each Party may submit reasoned requests to that effect in the Joint Committee.

Article 18. Entry into force

This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the day of transmission of the later of the Notes by which the Parties notify each other through diplomatic channels that their internal procedures required for the entry into force of this Agreement have been fulfilled, and it shall remain in force until either Party notify the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate the Agreement. In such case, the Agreement shall become null and void six months from the date of the above-mentioned notification by the other Party.

Should this Agreement be terminated, its provisions shall continue to be applied to all trade transactions concluded pursuant to this Agreement but not completed before its termination.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized hereto, have signed this Agreement.

Done at Jerusalem on the 22nd day of June 1997, which corresponds to 17th of Sivan, 5757 in two originals, in the Hebrew, Moldovan and English languages, each text being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Government of the State of Israel:

BENJAMIN NETANYAHU

For the Government of the Republic of Moldova:

ION GUTU

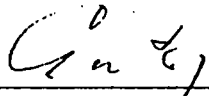
טעיף 18
כניסה לתוקף

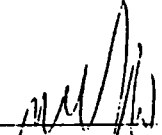
הסכם זה ייכנס לתוקף ביום ראשון של החודש שאחרי יום העברת המאחדת מבין האיגרות שבאמצעותן מודיעים הצדדים זה לזה באמצעות הצינורות הדיפלומטיים כי הנהלים הפנימיים שלהם הדרושים לכניסתו לתוקף של הסכם זה מולאו, והוא יישאר בתוקף עד שצד יודיע לצד האחר בכתב בצינורות הדיפלומטיים על כוונתו להביא את ההסכם לידי סיום. נמקרה כאמור, יהיה ההסכם בטל ומבוטל שישה חודשים מתאריך ההודאה הנוכרת הנ"ל של הצד האחר.

בא הסכם זה לירי סיום, ימשיכו הוראותיו לחול על העסקות המסחריות שנעשו בהתאם להסכם זה אך לא הושלמו לפני סיום.

נראה מיפוי הכוח החתומים מטה, שהוטמכו לכך כיאות איש ע"י ממשלתו, מתמו על הסכם זה

ונישה ב ינואר ביום 5 בסיון התשנ"ז, שהוא 22 בינון 1997, ויפוח עברית, מולדבית ואנגלית, ולכל הנוסחים דין מקור שווה. במקרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת הרפובליקה של חולדובה

נכס מחשלוז נדינת ישראל

- תשמש כפורום לקיום התייעצויות בנוגע לשאלות זו-צדדיות ולהתפתחויות כינלאומיות בתחום זכויות הקניין הרוחני; המייעצויות כאסור יכולות להתקיים גם בין מומחים של הצדדים;
- תפתח שיתוף פעולה כלכלי ותאפשר השתתפות של יומים כלכליים בפרויקט פיתוח, בהתאם לסעיף 15;
- תנסח ותגיש לרשויות הצדדים תיקונים להסכם זה על מנת להתחשב בהתפתחויות חדשות, וכן המלצות ביחס לפעולתו ולהרחבת היקפו של הסכם זה בהתאם לסעיף 17 (בבחינה והרחבה).

סעיף 17

בחינה והרחבה

1. הצדדים מסכימים לבחון את הוראותיו של הסכם זה לפי בקשה של צד.
2. הצדדים מצהירים על נכונותם לפתח ולהעמיק את הקשרים שיצר הסכם זה ולהרחיבם לתחומים שאין הוא מכסה, כגון שירותים והשקעות. כל צד רשאי להגיש בקשות מנומקות לכך בוועדה משותפת.

- לחזק ולגוון את הקשרים הכלכליים בין הצדדים;
- לתרום לפיתוח כלכלותיהם;
- לפתוח מקורות אספקה חדשים ושווקים חדשים;
- לעודד שיתוף פעולה בין יזמים כלכליים במגמה לקדם מפעלים משותפים, הסכמי רישוי וצורות דומות של שיתוף פעולה;
- להעמיק שינויים מבניים בכלכלותיהם;
- לעודד את השתתפותם של יזמים קטנים ובינוניים בסחר ובשיתוף פעולה;
- להרחיב ולהעמיק שיתוף פעולה בתחום הקניין הרוחני, בין היתר ע"י פיתוח מסגרות מתאימות לסיוע טכני בין הרשויות המתאימות של הצדדים; לחסרה זו, הם יתאמו מאמצים עם ארגונים בינלאומיים מתאימים;
- לאפשר השתתפות של יזמים כלכליים בפרויקטים חדשים וביוזמות כלכליות חדשות.

סעיף 16

ועדה משותפת

1. תוקם ועדה משותפת על מנת להבטיח את פעולתו של הסכם זה. היא תהיה מורכבת מנציגי הצדדים, תפעל בהסכמה הדדית ותזומן בכל עת שיידרש וכרגיל פעם בשנה בצייסנאו ובירושלים לסירוגין ע"י כל אחד מהצדדים.
2. בעיקר, הוועדה המשותפת:
  - תקיים מעקב אחר תפקודו של הסכם זה, בעיקר בנוגע לפרשנות ולהחלה של הוראותיו ולאפשרות להרחיב את היקפו;
  - תבחן ברוח אוהדת דרכים לשפר תנאים לפיתוח קשרים ישירים בין חברות המוקמות בשטחים של הצדדים;
  - תשחש כפורום להתייעצויות במגמה לפתור בעיות בין הצדדים;
  - תדון בעניינים הקשורים לסחר בין הצדדים והמשפיעים עליו;
  - תבמן את ההתקדמות לקראת הרחבת הסחר ושיתוף הפעולה בין הצדדים;
  - תחליף מידע ותחזויות הקשורים לסחר, וכן מידע בהתאם לסעיף 10 (שקיפות);
  - תשמש כפורום להתייעצויות בהתאם לסעיף 11 (פעולת חירום בייבוא מוצרים מסוימים);

סעיף 14

פטור מיוחד ממסי ייבוא

הצדדים יתירו, בהתאם לחוקים ולתקנות שבחוקף בכל מדינה, ייבוא וייצוא זמניים של פריטים בלי להטיל עליהם חכס, מס ערך מוסף, מסי בלוי, מס קנייה או היסלים אחרים בעלי תוקף דומה. פריטים אלה יכללו בעיקר: דוגמאות וחומר פרסומי חסרי כל ערך מסחרי, פריטים לירידים ולתערוכות המיובאים על בסיס זמני, מכלים ואריזות מיומדות המשמשים במחר הכינלאומי על בסיס של החזרה.

סעיף 15

שיתוף פעולה כלכלי

1. הצדדים יקדמו חילופי מידע בכל הנושאים שיקלו על פיתוח שיתוף הפעולה החסמרי והכלכלי ביניהם. הצדדים חסכים לקדם שיתוף פעולה מסחרי וכלכלי ע"י אימוץ אמצעים שמגמתם להקל על סחר הדדי, לרבות הארגון והעריכה של ירידים, תערוכות, כינוסים, פרסום, ייעוץ ושירותים עסקיים אחרים, וכן ע"י קידום ופיתוח כוללים של מגעים בין איגודי יצרנים, לשכות מסחר ואיגודים עסקיים אחרים משתי המדינות.
2. הצדדים יעשו מאמצים לעודד ולקדם שיתוף פעולה כלכלי בתחומים שיש בהם עניין הדדי כגון:
  - חקלאות, לרבות מזון, תעשיות אריזה, מתקנים לאחסנת תוצרת חקלאית;
  - סיכון חקלאי;
  - תעשייה קלה, לרבות טקסטיל;
  - תעשיית האלקטרו סכניקה והאלקטרוניקה;
  - תעשיית הבנייה, לרבות ייצור מוסרים וציוד לבנייה;
  - בריאות הציבור, תעשיות הרפואה והרקח;
  - תקינה ומטרולוגיה;
  - תחבורה, תיירות, לרבות פיתוח תשתית של סלונות מודרניים;
  - ניהול והכשרה של כוח אדם;
  - בוק
3. יעדיו של שיתוף פעולה כלכלי כאמור יהיו, בין היתר:

- הסכסס WTO בדבר היבטים הקשורים לסחר של זכויות קניין רוחני (הסכסס TRIPS) מ-15 באפריל 1994;
  - אמנת פריס מ-20 במארס 1883 בדבר ההגנה על קניין תעשייתי (כתב סטוקהולם, 1971);
  - אמנת ברן מטפטמבר 1886 בדבר ההגנה על יצירות ספרותיות ואומנותיות (כתב פריס 1971);
  - האמנה הבינלאומית מ-26 באוקטובר 1961 בדבר הגנה על אמנים, יצרני הקלטות וארגוני שיגור (אמנת רומא).
- יתר על כן, הם יעשו כמיטב יכולתם על מנת להצטרף לאמנות אלה וכן להסכים רב צדדיים המאפשרים שיתוף פעולה בתחום ההגנה על זכויות קניין רוחני.
2. הצדדים יבטיחו שנהליי האכיפה נגד פגיעה בזכויות קניין רוחני, בעיקר נגד זיוף ופירסיות, יהיו בלתי מפלים, הוגנים ושוויוניים. הם לא יהיו מסוככים ויקרים שלא לצורך, ולא יהיו כרוכים במגבלות זמן בלתי סבירות או בעיכובים בלתי מוצדקים. הוראות כאמור תכלולנה בעיקר צווי מניעה, נזיקין נאותים לפיצוי על הנזק שנגרם למחזיק בזכות, וכן הוראות מעבר.
  3. בלי לפגוע בסעיף 3, ט"ק 2 להסכסס זה, ופטורים שמעניק הסכסס WTO בדבר היבטים הקשורים לסחר של זכויות קניין רוחני (הסכסס TRIPS), יעניקו הצדדים לאזרחי הצד האמר יחס נוח לא פחות מזה המוענק לאזרחי כל מדינה שלישית.
  4. בחנמה להוסיף ולשפר את רמות ההגנה ולמנוע או לתקן עיוותי סחר הקשורים לזכויות קניין רוחני, בחינות בהתאם לסעיף 14 להסכסס זה יכולות לעסוק בהוראות בדבר הגנה על זכויות רוחני.

סעיף 13

חריגים

1. בכפוף לדרישה שאמצעים אלה לא יוחלו באופן שיהווה אמצעי של אפליה שרירותית או לא מוצדקת או הגבלה מוסווית על הסחר בין הצדדים, הסכסס זה לא ימנע מהצדדים לנקוט באמצעים המוצדקים מסעמי מוסר ציבורי או ביסחון הציבור; הגנה על החיים או הבריאות של האדם, החי והצומח והגנה על הסביבה; הגנה על קניין רוחני; או כל אמצעי אחר הנוכר בסעיף 20 ל-GATT 1994.
2. הסכסס זה לא יגביל את זכותו של צד מתקשר לנקוט בפעולה כלשהי המוצדקת מהסעמים הנוכרים בסעיף 21 ל-GATT 1994.

סעיף 11

פעולות חירום בייבוא מוצרים מסוימים

1. הצדדים ייוועצו זה בזה אם פריט טובין כלשהו מיובא לשטח ארצו של אחד מהם בכמויות מוגדלות או בתנאים אחרים הגורמים או המאיימים לגרום נזק חמור ליצרנים של מוצרים דומים או מתחרים ישירות.
2. ההתייעצויות המבוקשות בהתאם לס"ק 1 תתקיימנה כמגמה לבקש פתרונות מניחי דעת באופן הדדי; הן תושלמנה לא יאוחר מתאריך הבקשה בכתב של הצד הנוגע בדבר, אלא אם הצדדים מסכימים אחרת.
3. אם, בעקבות פעולה בהתאם לס"ק 1 עד 2, לא הושג הסכם בין הצדדים, הצד המייבא הנפגע יהיה חופשי להגביל את ייבוא הטובין הנוגעים בדבר במידה ולחשך הזמן הדרושים כהחלט כדי למנוע את הנזק או לתקנו. במקרה זה ואחרי התייעצויות בוועדה המשותפת, יהיה הצד האחר חופשי לסטות מהתחייבויותיו לפי הסכם זה, בתנאי שסטייה כאמור היא יחסית לכמות הסחר המושפע ע"י האמצעים שנקט הצד הנפגע.
4. בנסיבות קריטיות, מקום שעיבוב עלול לגרום לנזק שקשה למקנו, רשאי הצד המייבא הנפגע לנקוט באמצעים לפני ההתייעצויות, בתנאי שהתייעצויות תיפתחנה מיד אחרי נקיטת פעולה כאמור.
5. בכמירת אמצעים לפי סעיף זה, יעניקו הצדדים עדיפות לאלה הגורמים להפרעה הפחותה ביותר לתפקודו של הסכם זה.

סעיף 12

קניין רוחני

1. בהתחשב בחשיבותו של הקניין הרוחני לקידום שיתוף הפעולה המסחרי והכלכלי, החקיקה הפנימית של הצדדים תבטיח הגנה מלאה ויעילה על זכויות קניין רוחני, לרבות בעיקר הגנה נאותה ויעילה על זכויות יוצרים וזכויות קרובות, סימני מסחר, ציונים גיאוגרפיים, פטנטים בלי אפליה ביחס לתחום האמצאה, דגמים תעשייתיים, מופוגרפיות של מעגלי מחשבים ומידע חסוי על ידע טכני.
- אם אין בחוק ובתקנות הפנימיים של צד הוראות בדבר הגנה כאמור, לא יחנע הצד האחר ממאמצים במסגרת סחכויותיו כדי להתאים את החקיקה שלו בהקדם האפשרי אבל לא יאוחר מ- 4 שנים אחרי כניסתו לתוקף של הסכם זה. במיוחד ינקטו הצדדים בכל האמצעים על חנת למלא אחר הוראות האמנות הרב-צדדיות הבאות:

סעיף 8 תשלומים

1. תשלומים בקשר לסחר בסובין בין סדינותיהם של הצדדים יתבצעו במטבע הניתן להמרה מופשית.
2. צדדים לעסקאות בודדות ככל מדינה לא יזכו ליחס נומ פחות מצדדים לעסקאות בודדות מכל מדינה שלישית ביחס לגישה ולהעברה של מטבע הניתן להמרה מופשית.

סעיף 9 תנאים עסקיים אחרים

1. המסחר בסובין בין הצדדים יתבצע במחירי שוק והצדדים לא יתערבו במחיריהן של עסקאות בודדות. במיוחד גופים ממלכתיים ומיזמים ממלכתיים יבצעו כל רכישה של ייבוא או מכירה של ייצוא אך ורק בהתאם לשיקולים מסחריים, לרבות מחיר, כמות ואיכות; בהתאם לנוהג מסחרי מקובל, הם יעניקו לסיזמים של הצד האחר יחס לא מפלה והזדמנות נאותה להתחרות על השתתפות בעסקאות כאמור ובמכרזים ציבוריים.
2. אף צד לא יחייב צדדים לעסקאות בודדות להתקשר בעסקאות של סחר חליפין או נגדי, וגם לא יעודד אותם לעשות כן. בחקרה של מחר חליפין או סחר נגדי ברכישות ציבוריות, יעניק כל צד לספקים של הצד האחר יחס של אוסה מועדפת ביותר והודמנויות גישה שוויוניות.
3. על אף הוראות ס"ק 1, הצד המולדכי שומר על זכויותיו לקבוע מחירי ייצוא מרביים למוצרי ייצוא מסוימים, בהתאם לחוקי ולתקנות החירום הפנימיים שלו.

סעיף 10 שקיפות

הצדדים יעמידו זה לרשות זה את החקיקה, ההחלטות השיפוטיות והפסיקות המנהלתיות הקשורות לפעילויות מסחריות וידווחו זה לזה על שינויים במינות התעריף או הסטטיסטיקה שלהם וכן על שינויים בחקיקה הפנימית שלהם העשויים להשפיע על יישום הסכם זה.

למדינות חתפתחות בהתאם ל- GATT/WTO או להסכמים בינלאומיים אמריים.

סעיף 4

אי אפליה

לא יומלו כל איסורים או הגבלות כמותיות, לרבות רישוי, על ייבוא משטח ארצו של הצד האחר או ייצוא ממנו, אלא אם ייבוא מוצר דומה חמדינות שלישיות או ייצוא מוצר דומה למדינות שלישיות אסורים או מוגבלים באופן שונה. הצד הנוקט באמצעים אלו יעשה זאת באופן שיגרום לנזק המינימלי לצד האחר.

סעיף 5

מעבר

1. הצדדים מסכימים כי עקרון המעבר החופשי של טובין הוא תנאי חיוני להשגת יעדי הסכם זה.
2. בהקשר זה, כל צד יאפשר מעבר בלתי מוגבל דרך או באמצעות שטח ארצו של טובין שמקורם בשטח המכס של הצד האחר או המיועדים אליו בהתאם לסעיף 5 ל- GATT 1994.

סעיף 6

יחס לאומי

לסובין של שטח ארצו של צד אחד המיובאים לשטח ארצו של הצד האחר יוענק יחס נוח לא פחות מזה המוענק לסובין שמקורם לאומי ביחס למסים פנימיים ולהיסלים פנימיים אחרים ולכל החוקים, התקנות והדרישות המשפיעים על מכירה פנימית, הצעה למכירה, רכישה, הובלה, הפצה או שימוש, בהתאם לסעיף 3 ל- GATT 1994.

סעיף 7

אמצעים נגד היצף ואמצעי מגן

אין בהסכם זה דבר שיפגע או ישפיע בדרך כלשהי על נקיטה, ע"י צד, של אמצעים נגד היצף או אמצעי מגן בהתאם לסעיף 6 של GATT 1994, ההסכם בדבר יישום סעיף 6 ל- GATT, וההסכם בדבר סובסידיות ואמצעי מגן.

סעיף 1

יעד

יעדו של הסכם זה הוא לקבוע עקרונות, כללים ותחומים לניהול הסחר ההדדי והקשירים הכלכליים בין הצדדים. הצדדים מקבלים על עצמם, במסגרת החקיקה הבינלאומית וההתחייבויות שלהם, לקדם לפתח באופן הרמוני סחר דו צדדי וכן צורות שונות של שיתוף פעולה מסחרי וכלכלי.

סעיף 2

GATT/WTO

הצדדים המתקשרים יעשו כל מאמץ כדי לקדם, להרחיב ולגוון את הסחר ביניהן בהתאם לעקרונות GATT/WTO.

סעיף 3

יחס של סובי

1. הצדדים יעניקו יחס של מדינה מועדפת ביותר בכל התמומים ביחס:
  - לדמי מכס ולהיסלים החלים על ייבוא וייצוא, לרבות שיטת הגבייה של חכמים והיסלים כאמור;
  - להוראות הקשורות להנפקת רשיונות ולניהול הגבלות כמותיות;
  - למסים ולהיסלים פנימיים אחרים חכל סוג החלים במישרין או בעקיפין על סובין מיובאים, לרבות מס ערך מוסף;
  - לשיטות התשלום וההעברה של תשלומים כאמור הקשורים לסחר בסובין;
  - לכללים הקשורים למכירה, רכישה, העברה, הפצה ושימוש בסובין בשוק הפנימי.
2. הודאות ס"ק 1 לא יחולו על יתרונות שמעניק צד:
  - על מנת להקל על סחר גבולות;
  - במגמה ליצור איגוד חכם או אזור סחר חופשי או בהתאם ליצירת איגוד או אזור כאסור בהתאם לסעיף 24 ל- GATT 1994.

ממשלת הרפובליקה של מולדובה וממשלת מדינת ישראל, שתיקראנה להלן "הצדדים".

בהיותן מודעות לחשיבותם המיוחדת של סחר החוץ ושל הצורות השונות של שיתוף פעולה כלכלי לפיתוח הכלכלי של שתי המדינות,

בשאיפתן ליצור תנאים נוחים לפיתוח מהותי והרמוני לגיוון של הסחר הדו-צדדי לקידום שיתוף הפעולה המסחרי והכלכלי בתחומים שיש בהם עניין הדדי;

בהצהירן על נכוונתן לכמון את האפשרויות לפתח ולהעמיק את היחסים ביניהן ולהרחיבם לתחומים שאינם מכוסים ע"י הסכם זה;

בהיותן נחושות בדעתן לפתח את יחסי הסחר ביניהן בהתאם לעקרונות היסוד של ההסכם הכלכלי בדבר תעריפים וסחר (GATT 1994) וההסכם המכונן את ארגון הסחר העולמי (WTO);

הסכימו לאמור:

הסכס בדבר שיתוף פעולה מסחרי וכלכלי

בין

ממשלת הרפובליקה של מולדובה

לבין

ממשלת מדינת ישראל

[MOLDOVAN TEXT — TEXTE MOLDOVE]

ACORD

PRIVIND COMERȚUL ȘI COOPERAREA ECONOMICĂ

ÎNTRE

GUVERNUL STATULUI ISRAEL

ȘI

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Guvernul Statului Israel și Guvernul Republicii Moldova, denumite în continuare "Părți",

RECUNOSCÎND importanța particulară a comerțului exterior și a diferitor forme de cooperare economică pentru dezvoltarea economică a ambelor țări;

DORIND să creeze condiții favorabile pentru o dezvoltare substanțială și armonioasă, precum și o diversificare a comerțului bilateral și pentru o promovare a cooperării comerciale și economice în interes reciproc;

DECLARÎND disponibilitatea acestora de a examina posibilitățile dezvoltării și aprofundării relațiilor dintre ele și de a le extinde asupra domeniilor, care nu sunt cuprinse în acest Acord;

HOTĂRÎTE să dezvolte relațiile lor comerciale în conformitate cu principiile de bază ale Acordului General privind Tarifele și Comerțul (GATT 1994) și a Acordului de înființare a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC);

AU CONVENIT în cele ce urmează:

Articolul 1

Obiectivul

Obiectivul prezentului Acord este de a stabili principiile, regulile și disciplinele de administrare a comerțului și relațiilor economice reciproce dintre Părți. Părțile vor întreprinde, în cadrul legislațiilor interne și a obligațiilor internaționale, acțiuni pentru dezvoltarea armonioasă a comerțului reciproc, precum și a diferitor alte forme de cooperare comercială și economică.

Articolul 2

GATT / OMC

Părțile vor depune toate eforturile pentru promovarea, extinderea și diversificarea comerțului lor în conformitate cu principiile GATT / OMC.

Articolul 3

Tratamentul ca națiune cea mai favorizată

1. Părțile își vor acorda una alteia clauza națiunii celei mai favorizate în ceea ce privește:

- taxele vamale și încasările aplicate la import și export, inclusiv metodele de colectare a acestor taxe și încasări;
- prevederile legate de emiterea licențelor și de administrarea restricțiilor cantitative;
- taxele și orice alte încasări interne aplicate direct sau indirect mărfurilor importate, inclusiv taxa pe valoarea adăugată;
- metodele de plată și de transfer a acestor plăți legate de comerțul cu mărfuri;
- regimurile legate de vânzarea, cumpărarea, transportarea, distribuirea și folosirea mărfurilor pe piața internă.

2. Prevederile Paragrafului 1 nu se vor aplica la avantajele, pe care fiecare Parte le acordă:

- pentru a facilita comerțul de frontieră;
- în scopul creării unei uniuni vamale sau a unei zone de comerț liber, fiind creată o astfel de zonă în conformitate cu Articolul XXIV al GATT 1994;
- țărilor în curs de dezvoltare în conformitate cu GATT / OMC sau cu alte acorduri internaționale.

Articolul 4

Non-discriminarea

Nu se vor aplica nici un fel de interziceri sau restricții cantitative, inclusiv licențierea, la importurile în sau exporturile din teritoriul celeilalte Părți, cu excepția cazurilor, când importul sau exportul aceluiași produs din țări este de asemenea interzis sau limitat. Partea, care introduce astfel de măsuri, trebuie să le implementeze în așa fel ca să cauzeze daune minime celeilalte Părți.

Articolul 5

Tranzitul

1. Părțile convin că principiul tranzitului liber de mărfuri este o condiție esențială pentru atingerea obiectivelor acestui Acord.

2. În legătură cu aceasta, fiecare Parte va susține tranzitul fără restricții prin teritoriul său a mărfurilor originare din teritoriul lor vamal sau destinate pentru teritoriul vamal al celeilalte Părți în conformitate cu Articolul V al GATT 1994.

Articolul 6

Tratamentul național

Mărfurilor de pe teritoriul unei Părți, importate în teritoriul celeilalte Părți, li se va acorda un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat mărfurilor similare de origine națională în ceea ce se referă la impozitele interne și alte încasări interne, precum și la legile, regulamentele și cerințele, care regulează realizarea lor pe piața internă, oferta de piață, achiziția, transportarea, distribuirea sau folosirea, în conformitate cu Articolul III al GATT 1994.

Articolul 7

Măsurile anti-dumping și compensatorii

Nimic în acest Acord nu va prejudica sau afecta nici într-un fel adoptarea de fiecare Parte a măsurilor anti-dumping sau compensatorii în conformitate cu Articolul VI al GATT 1994, cu Acordul privind implementarea Articolului VI al GATT și Acordul privind Subvențiile și Măsurile Compensatorii.

Articolul 8

Achitățile

1. Achitățile legate de comerțul cu mărfuri dintre țările Părților se vor efectua în valută liber convertibilă.

2. Părțile la tranzacțiile individuale din cele două țări vor fi tratate nu mai puțin favorabil ca părțile la tranzacțiile individuale din orice alt țară stat în ceea ce privește accesul la și transferul valutei liber convertibile.

Articolul 9

Alte condiții de business

1. Mărfurile vor fi comercializate între Părți la prețuri de piață și Părțile nu se vor amesteca în prețurile tranzacțiilor individuale. În particular, agențiile de stat și întreprinderile de stat vor efectua orice achiziționare la import sau ofertă de export numai reieșind din considerații comerciale incluzând prețul, calitatea și cantitatea; acestea, în conformitate cu practica obișnuită a businessului, vor acorda întreprinderilor celeilalte Părți un tratament non-discriminatoriu și condiții favorabile pentru a concura întru participarea la aceste tranzacții și tendere publice.

2. Nici una dintre Părți nu va cere de la părțile la tranzacțiile individuale să se angajeze în operațiuni-barter sau tranzacții reconvenționale, precum și nu-i va încuraja la așa ceva. În caz de tranzacții-barter sau reconvenționale în procurări publice, fiecare Parte va garanta celeilalte Părți tratamentul de națiune cea mai favorizată și un acces echitabil de oportunități.

3. Necățind la prevederile Paragrafului 1, Partea Moldovenească își rezervă dreptul de a fixa anumite praguri pentru prețurile de export la unele produse exportate, în conformitate cu legile și reglementările interne de urgență.

Articolul 10

Transparența

Părțile își vor pune la dispoziție legislațiile proprii, deciziile judiciare și regulamentele administrative legate de activitățile comerciale și

se vor informa reciproc despre schimbările tarifare sau în nomenclatura statistică, precum și asupra schimburilor în legislația lor internă, care pot să afecteze implementarea prezentului Acord.

Articolul 11

Măsuri extraordinare la importul produselor particulare

1. Părțile se vor consulta reciproc în cazul, dacă o marfă oarecare se importă pe teritoriul uneia din ele într-o așa cantitate sau în așa condiții, ca să cauzeze sau să amenințe cu cauzarea prejudiciilor serioase producătorilor locali de o marfă similară sau de o marfă direct competitivă.

2. Consultările prevăzute în paragraful 1 se vor petrece în scopul căutării unor soluții reciproc satisfăcătoare; acestea trebuie să se termine nu mai târziu de 30 de zile din data solicitării Părții cointerestate, dacă Părțile nu convin în alt mod.

3. Dacă acțiunile prevăzute în paragrafele 1 și 2 nu aduc la o înțelegere între Părți, Partea importatoare afectată de prejudiciu va avea dreptul să restricționeze importurile de mărfuri pînă la un așa grad și pe o așa perioadă de timp, care să fie absolut necesare pentru a preîntîmpina sau remedia prejudiciul. În legătură cu aceasta și după consultările în cadrul Comitetului mixt, cealaltă Parte va avea dreptul de a devia de la obligațiunile sale conform acestui Acord, prevăzînd ca această deviere să fie proporționată între valoarea comerțului afectat și măsurile adoptate de către Partea afectată.

4. În circumstanțe critice, dacă întîrzierea va cauza prejudicii dificil de reparat, Partea importatoare afectată va adopta măsurile după consultările respective, cu condiția ca aceste consultări să se petreacă imediat după adoptarea acestei acțiuni.

5. În alegerea măsurilor conform prezentului articol, Părțile vor da prioritate celor, care vor cauza cele mai mici prejudicii funcționării acestui Acord.

Articolul 12

Proprietatea intelectuală

1. Luînd în considerație importanța proprietății intelectuale pentru promovarea comerțului și cooperării comerciale, legislațiile naționale a Părților trebuie să asigure o protejare deplină și efectivă drepturilor de proprietate intelectuală, incluzînd în particular protejarea adecvată și efectivă a dreptului de autor și a altor drepturi ce reiese din acesta, a mărcii comerciale, a indicațiilor geografice, a patentelor în toate sferile de invenție, a dizainului industrial, topografiilor circuitelor integrate și a informațiilor referitoare la know-how.

Dacă legislația și reglementările interne a uneia dintre Părți nu prevede o astfel de protejare, Partea respectivă va depune toate eforturile în vederea ajustării legislației sale, însă nu mai tîrziu de 4 ani după intrarea în vigoare a prezentului Acord. În particular, Părțile vor primi toate măsurile pentru a îndeplini prevederile următoarelor convenții multilaterale:

a. Acordul de comerț OMC privind aspectele dreptului de proprietate intelectuală (Acordul TRIPS) din 15 aprilie 1994;

b. Convenția de la Paris din 20 martie 1883 pentru protejarea proprietății industriale (Actul de la Stockholm, 1997);

c. Convenția de la Berna din 9 septembrie 1886 privind protejarea operelor literare și artistice (Actul de la Paris, 1971);

d. Convenția internațională din 26 octombrie 1961 privind protejarea organizațiilor ce organizează spectacole, produce fonograme și emisiuni radiofonice. (Convenția de la Roma).

Mai mult ca atât, ele vor acorda avantaje perfecte acestor convenții, precum și acordurilor multilaterale, care facilitează cooperarea în domeniul protejării drepturilor de proprietate intelectuală.

2. Părțile vor asigura ca aplicarea procedurilor de constrângere împotriva atentatelor la drepturile de proprietate intelectuală, în particular, împotriva falsificării și pirateriei, va fi non-discriminatorie, întemeiată și echitabilă. Ele nu vor fi neîntemeiat complicate și costisitoare, precum și nu vor atrage după sine limitări de timp sau rețineri nepermise. Prevederile acestea vor include, în particular, prescripții privind compensarea prejudiciilor suferite de către proprietarul drepturilor, precum și măsuri provizorii.

3. Fără prejudicii articolului 3, paragraful 2 al prezentului Acord și scutiilor prevăzute de către Acordul de comerț OMC privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală (Acordul TRIPS), Părțile vor acorda cetățenilor celeilalte Părți un tratament nu mai puțin favorabil decît cel acordat cetățenilor oricăruia stat terț.

4. În ceea ce privește viitoarea îmbunătățire a nivelurilor de protejare și pentru a evita sau remedia distorsiunile comerciale legate de drepturile de proprietate intelectuală, Articolul 17 în cauză a prezentului Acord poate, în particular, să se ocupe de prevederile protejării drepturilor de proprietate intelectuală.

Articolul 13

Excepții

1. Cu condiția ca astfel de măsuri să nu se aplice într-un mod arbitrar sau nejustificat discriminatoriu sau în scopul unei restricții camuflata a comerțului dintre Părți, acest Acord nu va interzice Părților contractante să primească măsuri justificate de moralitate și securitate publică, protejare a vieții omului, animalelor sau plantelor, sănătății și a mediului înconjurător, protejare a proprietății intelectuale, sau orice alte măsuri, la care se referă Articolul XX al GATT 1994.

2. Acest Acord nu va limita dreptul fiecărei Părți să întreprindă orice acțiune justificată, la care se referă Articolul XXI al GATT 1994.

Articolul 14

Scutiri speciale de taxe la import

Părțile vor scuti, în conformitate cu legile și reglementările în vigoare din fiecare stat, importul și exportul temporar a anumitor poziii de taxe vamale, taxe pe valoarea adăugată, accize, taxe de achiziționare sau alte încasări cu efect echivalent. Aceste poziii vor include în particular: mostre și materiale de reclamă cu valoare non-comercială, articole pentru iarmaroace și expoziții importate în bază temporară, în special containere și pachete folosite în comerțul internațional în bază de returnare.

Articolul 15

Cooperarea economică

1. Părțile vor promova schimbul de informație privind toate publicațiile ce vor facilita dezvoltarea comerțului lor și a cooperării economice. Părțile convin să promoveze comerțul și cooperarea economică pe calea adoptării măsurilor îndreptate spre facilitarea comerțului reciproc, inclusiv organizarea și menținerea iarmarocelor, expozițiilor, schimburi de reclame, consultații și alte servicii de business, precum și prin promovarea generală și dezvoltarea contactelor între asociațiile manufacturiere, camere de comerț și alte asociații de business din ambele state.

2. Părțile vor depune eforturi pentru a încuraja și promova cooperarea economică în domenii de interes reciproc, astfel ca:

- agricultura, inclusiv alimentația, împachetarea industrială, facilități în stocarea produselor fermierilor;
- mașini pentru gospodăriile de fermieri;
- industria ușoară, inclusiv textilă;

- industria electrotehnică și electronică;
- industria constructoare, inclusiv producerea materialelor și echipamentului de construcție;
- sănătate publică, medicină și industrie farmaceutică;
- standardizare și metrologie;
- transport, turism, inclusiv dezvoltarea infrastructurii hotelului modern;
- management și instruirea personalului;
- telecomunicații.

3. Scopurile acestei cooperări economice vor fi, printre altele:

- întărirea și diversificarea relațiilor economice dintre Părți;
- contribuirea la dezvoltarea economiilor acestora;
- descoperirea noilor surse de ofertă și a noilor piețe;
- încurajarea cooperării dintre agenții economici în vederea promovării întreprinderilor mixte, acordurilor de licențiere și a formelor de cooperare similare;
- a intensifica schimburile în structurile economiilor lor;
- a încuraja participarea întreprinderilor mici și mijlocii la comerț și cooperare;
- a continua și aprofunda cooperarea în domeniul proprietății intelectuale, printre altele prin dezvoltarea modalităților apropiate pentru asistența tehnică dintre autoritățile respective a Părților; în acest scop acestea vor coordona eforturile cu organizațiile internaționale relevante.

Articolul 16

Comitetul mixt

1. În scopul controlului îndeplinirii acestui Acord se va constitui un Comitet mixt. Acesta se va compune din reprezentanții Părților, va activa în baza înțelegerii reciproce și își va petrece ședințele pe măsura necesităților și, ca regulă, o dată pe an în Ierusalim și Chișinău alternativ de către fiecare Parte.

2. Comitetul mixt în particular:

- va ține la control funcționarea acestui Acord, în particular în ceea ce privește interpretarea și aplicarea prevederilor lui și posibilitatea amplificării scopurilor lui;

- va examina căile favorabile de îmbunătățire a condițiilor de dezvoltare a contactelor directe dintre firmele stabilite pe teritoriul Părților;

- va servi ca forum pentru consultări în vederea soluționării problemelor dintre Părți;

- va examina problemele referitor la și care afectează comerțul dintre Părți;

- va analiza progresul în extinderea comerțului și cooperării dintre Părți;

- va efectua schimb de informație și pronosticare comercială, precum și de informație conform Articolului 10 al prezentului Acord (Transparența);

- va servi ca forum pentru consultări conform Articolului 11 al prezentului Acord (Măsuri de urgență la importul produselor particulare);

- va servi ca forum pentru consultări privind chestiunile bilaterale și dezvoltarea internațională în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală; astfel de consultări pot să se petreacă de asemenea între experții Părților;

- va dezvolta cooperarea economică și va facilita participarea agenților economici ai Părților în dezvoltarea proiectelor, în conformitate cu Articolul 15;

- de a formula și de a supune autorităților Părților amendamentele la acest Acord pentru a duce cont de noile dezvoltări, precum și recomandările legate de funcționarea și lărgirea competenței acestui Acord întru îndeplinirea Articolului 17 (Revizuire și extindere).

Articolul 17

Revizuire și extindere

1. Părțile convin să revizuiască prevederile acestui Acord la solicitarea oricărei Părți.

2. Părțile declară bunăvoința lor de a dezvolta și de a aprofunda relațiile stabilite prin acest Acord și de a-l extinde asupra sferelor necuprinse de către acesta, așa ca serviciile și investițiile. Fiecare Parte, în acest scop, va transmite Comitetului mixt solicitări rezonabile.

Articolul 18

Intrarea în vigoare

Acest Acord va intra în vigoare din prima zi a lunii, care urmează după ziua, din care ambele Părți s-au notificat una pe alta prin canale diplomatice, că procedurile lor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord au fost îndeplinite și acesta va rămâne în vigoare până când oricare Parte va notifica pe cealaltă Parte prin canale diplomatice privind

intenția sa de a termina Acordul. În acest caz, Acordul va fi declarat nul și lipsit de valoare după șase luni din data primirii de către cealaltă Parte a notificării sus-menționate.

În caz că acest Acord a fost terminat, prevederile lui vor continua să se aplice pentru toate tranzacțiile comerciale încheiate pe parcursul acestui Acord însă ne completate înainte de terminarea sa.

Drept pentru care, subsemnații, pe deplin împuterniciți, au semnat acest Acord.

Întocmit la IERUSALEM, la 22 IULIE 1997, ceșă ce corespunde 17 SIVAN 1997, în două exemplare originale, în limbile ebraică, moldovenească și engleză, fiecare text fiind egal autentic. În caz de divergențe de interpretare, va prevala textul în limba engleză.

Pentru Guvernul
Statului Israel

Pentru Guvernul
Republicii Moldova

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD RELATIF À LA COOPÉRATION COMMERCIALE ET ÉCONOMIQUE ENTRE LE GOUVERNEMENT DE L'ÉTAT D'ISRAËL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA

Le Gouvernement de l'État d'Israël et le Gouvernement de la République de Moldova, ci-après dénommés les "Parties";

Conscients de l'importance particulière du commerce extérieur et des différentes formes de coopération économique pour le développement économique des deux pays;

Désireux de créer des conditions favorables à l'expansion et à la diversification substantielles et harmonieuses des échanges commerciaux bilatéraux et à la promotion de la coopération commerciale et économique dans des domaines d'intérêt mutuel;

Se déclarant prêts à examiner les possibilités d'expansion et de renforcement de leurs relations et à les étendre à des domaines non couverts par le présent Accord;

Résolus d'accroître leurs relations commerciales conformément aux principes élémentaires de l'Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (GATT 1994) et de l'Accord portant création de l'Organisation mondiale du commerce (OMC);

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Objectif

Le présent Accord a pour objectif d'établir les principes, règles et formalités requis pour la conduite des échanges commerciaux mutuels et des relations économiques entre les Parties. Les Parties s'engagent, dans le cadre de leurs législations internes respectives et de leurs obligations internationales, à encourager et élargir harmonieusement les échanges commerciaux bilatéraux ainsi que diverses formes de coopération commerciale et économique.

Article 2. GATT/OMC

Les Parties contractantes déploieront tous leurs efforts afin d'encourager, élargir et diversifier leurs échanges commerciaux conformément aux principes du GATT et de l'OMC.

Article 3. Traitement de la nation la plus favorisée

1. Les Parties s'accordent mutuellement le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui concerne :

Les droits de douanes et diverses taxes, appliqués aux produits d'importation et d'exportation, y compris les procédures de perception de ces droits ou taxes;

Les dispositions concernant le dédouanement, le transit, l'emmagasiner et le transbordement;

Les dispositions concernant l'octroi de permis et les contingentements;

Les taxes et autres droits internes de toute nature ayant une incidence directe ou indirecte sur les produits importés, y compris la taxe à la valeur ajoutée;

Les méthodes de paiement et le transfert desdits paiements en ce qui concerne le commerce des produits;

Les règles relatives à la vente, l'achat, le transport, la distribution et l'utilisation des produits sur le marché national.

2. Les dispositions du paragraph 1 ne s'appliquent pas aux avantages que l'une ou l'autre Partie accorde :

Dans le but de faciliter le commerce frontalier;

Dans le but de créer une union douanière ou une zone de libre échange ou à la suite de la création d'une telle union ou zone conformément à l'Article XIV du GATT 1994;

Aux pays en développement conformément au GATT/OMC ou à d'autres accords internationaux.

Article 4. Non discrimination

Aucune interdiction ou contingentement, y compris l'octroi de licences, des importations en provenance du territoire de l'autre Partie ou des exportations vers le territoire de l'autre Partie ne sera appliqué, à moins que l'importation du produit intéressé en provenance de pays tiers ou l'exportation du produit intéressé vers les pays tiers ne soient également interdites ou contingentées. La Partie adoptant ces mesures les mettra en oeuvre de façon à causer le moins d'inconvénient possible à l'autre Partie.

Article 5. Transit

1. Les Parties conviennent que le principe de libre transit de marchandises constitue une condition essentielle à la réalisation des objectifs du présent Accord.

2. À cet effet, chaque Partie assure le libre transit à travers son territoire des marchandises en provenance du territoire douanier ou destinées au territoire douanier de l'autre Partie conformément à l'Article V du GATT 1994.

Article 6. Traitement national

Les marchandises importées du territoire d'une Partie dans le territoire de l'autre Partie bénéficieront d'un traitement non moins favorable que celui qui est accordé aux marchandises semblables d'origine nationale en ce qui concerne les taxes ou autres impositions intérieures et toutes les lois, tous les règlements et critères affectant leur vente, offre de vente, achat, transport, distribution ou utilisation sur le marché interne, conformément à l'Article III du GATT 1994.

Article 7. Mesures antidumping et droits compensateurs

Le présent Accord ne porte en aucun cas préjudice ni n'affecte de quelque façon que ce soit l'adoption par l'une ou l'autre Partie contractante de mesures antidumping ou droits

compensateurs conformément à l'Article VI du GATT, à l'Accord sur la mise en oeuvre de l'Article VI du GATT et à l'Accord sur les subventions et droits compensatoires.

Article 8. Paiements

1. Les paiements relatifs au commerce de marchandises entre les pays des Parties s'effectuent dans des monnaies librement convertibles.

2. Les Parties à des transactions individuelles dans l'un ou l'autre pays ne bénéficieront pas d'un traitement moins favorable que les parties à des transactions individuelles de tout État tiers en ce qui concerne l'accès et le transfert de monnaies librement convertibles.

Article 9. Autres dispositions

1. Les marchandises seront échangées entre les Parties à des prix fondés sur ceux pratiqués sur le marché et les Parties n'interviendront pas dans les prix des transactions individuelles. En particulier, les organismes et entreprises publics procéderont à l'achat d'importations ou à la vente d'exportations en tenant compte exclusivement de considérations commerciales, notamment le prix, la qualité et la quantité; conformément à la pratique commerciale et industrielle, ils accorderont aux entreprises de l'autre Partie un traitement non discriminatoire et une possibilité adéquate d'entrer en concurrence pour la participation auxdites transactions et aux offres publiques d'achat.

2. Aucune Partie contractante n'exigera des participants à des transactions individuelles de procéder à des activités de troc ou à des échanges compensés, ni ne les y encouragera. Dans le cas d'achats en adjudication publique effectués dans le cadre d'activités de troc ou d'échanges compensés, chaque Partie contractante accordera aux fournisseurs de l'autre Partie contractante le traitement de la nation la plus favorisée et des possibilités d'accès équitables.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, la Moldova se réserve le droit de fixer les prix minimums d'exportation pour certains produits d'exportation, conformément à ses lois et règlements internes d'exception.

Article 10. Transparence

Les Parties contractantes veilleront à ce que leur législation, leurs décisions judiciaires et leurs règlements administratifs concernant les activités commerciales soient accessibles et s'informeront mutuellement de toute modification de leur nomenclature tarifaire ou statistique ainsi que des changements apportés à leur législation interne et susceptibles d'affecter la mise en oeuvre du présent Accord.

Article 11. Mesures d'urgence concernant l'importation de certains produits

1. Les Parties contractantes se consulteront si l'importation de marchandises dans le territoire de l'une d'elle atteint un volume tel ou s'effectue à des conditions telles qu'elle cause ou menace de causer un sérieux préjudice aux producteurs nationaux de produits identiques ou en concurrence directe.

2. Les consultations requises conformément au paragraphe 1 auront pour objectif de parvenir à des solutions mutuellement satisfaisantes; elles devront s'achever au plus tard 30 jours à partir de la date de la demande écrite formulée par la Partie intéressée, à moins que les Parties n'en conviennent autrement.

3. Si à la suite de cela, il s'avère impossible de parvenir à un accord entre les Parties, la Partie qui aura réclamé les consultations est habilitée à prendre des mesures appropriées en vue de limiter les importations des produits intéressés dans la mesure et pendant la période nécessaires pour remédier à ce préjudice. Dans ce cas, et après consultations avec le Comité conjoint, l'autre Partie contractante est habilitée à suspendre ses obligations en vertu du présent Accord, à condition que ladite suspension soit proportionnée au volume d'échanges commerciaux affectés par les mesures prises par la Partie ayant subi un préjudice.

4. En cas de circonstances critiques, telles que des retards risqueraient de causer des dommages difficilement réparables, la Partie ayant subi un préjudice sera autorisée à prendre des mesures avant toute consultation, à condition que les consultations débutent immédiatement après l'imposition de ces mesures.

5. Dans le choix des mesures à prendre en vertu du présent Article, les Parties contractantes donneront la priorité à celles qui sont les moins préjudiciables au fonctionnement du présent Accord.

Article 12. Propriété intellectuelle

1. Étant donné l'importance de la propriété intellectuelle dans la promotion des échanges commerciaux et de la coopération économique, la législation interne des Parties contractantes devra assurer la protection pleine et efficace des droits de propriété intellectuelle, notamment et en particulier des droits d'auteur, marques de fabrique, indications géographiques, brevets sans discrimination quant au domaine d'invention, dessins industriels, topographies de circuits intégrés et renseignements non divulgués quant aux procédés de fabrication.

Dans le cas où la législation et les règlements internes de l'une ou l'autre Partie contractante ne fournit pas ladite protection, la Partie intéressée déploiera tous ses efforts afin d'ajuster sa législation dans les meilleurs délais et au plus tard 4 ans après l'entrée en vigueur du présent Accord. En particulier, les Parties contractantes prendront toutes les mesures nécessaires pour respecter les dispositions des conventions multilatérales ci-après :

a) Accord OMC sur le commerce concernant les aspects des droits de propriété intellectuelle (Accord sur les droits de propriété intellectuelle qui touchent au commerce) du 15 avril 1994;

b) Convention de Paris, en date du 20 mars 1883, pour la Protection de la propriété industrielle (Loi de Stockholm, 1971);

c) Convention de Berne, en date de septembre 1886, pour la Protection des travaux littéraires et artistiques (Loi de Paris, 1971);

d) Convention internationale du 26 octobre 1961, pour la Protection des artistes, producteurs de phonogrammes et organisations de radiodiffusion (Convention de Rome).

D'autre part, les parties contractantes déploieront tous leurs efforts en vue d'adhérer à ces conventions ainsi qu'aux accords multilatéraux ayant pour but de faciliter la coopération dans le domaine de la protection des droits de propriété intellectuelle.

2. Les Parties contractantes veilleront à ce que les procédures de protection contre les atteintes aux droits de propriété intellectuelle soient non discriminatoires et équitables, en particulier à l'égard de la contrefaçon et des atteintes au droit d'auteur. Lesdites procédures ne seront pas inutilement complexes et coûteuses, et ne contiendront pas des dates limites déraisonnables ou des délais injustifiés. Les procédures en question comprendront, notamment, des injonctions, des dommages adéquats pour compenser le préjudice causé à l'ayant-droit, ainsi que des mesures provisoires.

3. Sans préjudice au paragraphe 2 de l'Article 3 du présent Accord et aux exonérations prévues par l'Accord OMC sur le commerce lié aux aspects des droits de propriété intellectuelle (Accord sur le droits de propriété intellectuelle qui touchent au commerce), les Parties contractantes accorderont aux ressortissants de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui accordé aux ressortissants de tout État tiers.

4. Afin d'améliorer les niveaux de protection et d'éviter ou de corriger les distorsions en matière de commerce s'agissant des droits de propriété intellectuelle, les dispositions de l'Article 14 du présent Accord peuvent notamment porter sur la protection des droits de propriété intellectuelle.

Article 13. Exceptions

1. Sous réserve de l'obligation selon laquelle lesdites mesures ne doivent pas être appliquées de façon à constituer une discrimination arbitraire ou injustifiable ou une restriction déguisée des échanges commerciaux entre les Parties contractantes, le présent Accord n'empêche pas les Parties contractantes de prendre des mesures justifiées sur le plan de la moralité et de la sécurité publiques, de la protection des vies humaines, des animaux et des plantes ou de la santé et de la protection de l'environnement, de la protection de la propriété intellectuelle, ou toute autre mesure visée à l'Article XX du GATT 1994.

2. Le présent Accord ne limite pas le droit de toute Partie contractante de prendre toute mesure justifiée en vertu de l'Article XXI du GATT 1994.

Article 14. Exonérations spéciales des droits d'importation

Les Parties contractantes, conformément aux lois et règlements en vigueur dans chaque pays, autorisera l'importation et l'exportation temporaires de certains produits sans l'application de droits de douane, de la taxe à la valeur ajoutée, des droits de consommation, taxes à la vente ou autres droits ayant un effet équivalent. Ces produits comprendront en particulier les échantillons et le matériel publicitaire n'ayant aucune valeur commerciale, les produits destinés aux foires et aux expositions qui sont importés temporairement, les conteneurs spéciaux et les emballages utilisés dans le commerce international qui doivent être renvoyés à l'expéditeur.

Article 15. Coopération économique

1. Les Parties contractantes faciliteront les échanges d'information relatifs à toutes questions contribuant à l'encouragement de leur coopération en matière économique et commerciale. Les Parties contractantes acceptent de promouvoir la coopération commerciale et économique par l'adoption de mesures visant à faciliter les échanges commerciaux, notamment par l'organisation et le déroulement de foires, d'expositions, de conférences, de publicité, de consultations et autres services commerciaux, ainsi que par l'encouragement et l'établissement de contacts entre les associations de fabricants, les chambres de commerce et autres associations professionnelles des deux pays.

2. Les Parties contractantes s'efforceront d'encourager et de promouvoir la coopération économique dans les domaines d'intérêt mutuel, et notamment dans :

L'agriculture, y compris les industries alimentaires et d'emballage, les installations de stockage de produits agricoles; L'outillage agricole;

L'industrie légère, y compris le textile;

L'électronique et l'électrotechnique;

L'industrie du bâtiment, notamment la fabrication de matériaux et matériel de construction;

La santé publique, les industries médicales et pharmaceutiques;

La normalisation et la métrologie;

Les transports, le tourisme, y compris la mise en place de l'infrastructure hôtelière moderne;

Le personnel de gestion et de formation;

Les télécommunications.

3. Cette coopération économique aura pour objectif, notamment :

De renforcer et diversifier les liens économiques entre les Parties;

De contribuer au développement de leur économie;

D'ouvrir de nouvelles sources d'approvisionnement et de nouveaux marchés;

D'encourager la coopération entre les agents économiques en vue de promouvoir la coentreprise, les accords de licences et autres formes semblables de coopération;

De renforcer les changements structurels dans leur économie;

D'encourager la participation des petites et moyennes entreprises au commerce et à la coopération;

D'élargir et de renforcer la coopération dans le domaine de la propriété intellectuelle, notamment par l'élaboration de modalités appropriées d'assistance technique entre les autorités respectives des Parties contractantes; à cette fin, elles coordonneront les efforts avec les organisations internationales pertinentes;

De faciliter la participation d'agents économiques des Parties contractantes à de nouveaux -projets et initiatives économiques.

Article 16. Commission mixte

1. Une Commission mixte sera créée qui aura pour tâche d'appliquer le présent Accord. Elle sera composée de représentants des Parties contractantes, ses décisions seront prises par accord mutuel et elle se réunira en tant que de besoin, normalement une fois par an alternativement dans chacun des deux pays à Chisinau et à Jérusalem.

2. La Commission mixte aura notamment pour fonctions :

De veiller à l'application du présent Accord, notamment en ce qui concerne l'interprétation et l'application de ses dispositions et la possibilité d'élargir sa portée;

D'examiner les possibilités d'améliorer les conditions propices à l'expansion des contacts directs entre les entreprises établies dans le territoire des Parties;

De servir de tribune à des consultations visant à résoudre les problèmes entre les Parties;

D'examiner les questions ayant trait et susceptibles d'affecter les échanges commerciaux entre les Parties;

D'examiner les progrès réalisés dans l'expansion des échanges et de la coopération entre les Parties;

De procéder à des échanges de renseignements et de prévisions en matière de commerce, ainsi que d'informations conformément à l'Article 10 (Transparence);

De servir de tribune à des consultations conformément à l'Article 11 (mesures d'urgence concernant les importations de certains produits);

De servir de tribune à des consultations portant sur des questions bilatérales et les progrès réalisés sur le plan international dans le domaine des droits de propriété intellectuelle; ces consultations pourront également se tenir entre des experts des Parties contractantes;

D'élargir la coopération économique et de faciliter la participation des agents économiques des Parties contractantes à des projets de développement, conformément à l'Article 15;

De formuler et de soumettre aux autorités des Parties contractantes des modifications au présent Accord pour tenir compte de l'évolution de la situation, ainsi que des recommandations concernant l'application et l'élargissement de la portée du présent Accord conformément à l'Accord 17 (examen et expansion)

Article 17. Examen et expansion

1. Les Parties contractantes s'entendent pour examiner les dispositions du présent Accord à la demande de l'une ou l'autre d'entre elles.

2. Les Parties contractantes se déclarent prêtes à élargir et à renforcer les relations établies par le présent Accord et à les étendre à d'autres domaines, par exemple les services et l'investissement. Chaque Partie contractante peut présenter des demandes justifiées à cet effet à la Commission mixte.

Article 18. Entrée en vigueur

Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du mois suivant la date de communication de la dernière en date des notes par lesquelles les Parties contractantes s'informent mutuellement par la voie diplomatique de l'achèvement des procédures internes requises pour l'entrée en vigueur du présent Accord et il reste en vigueur jusqu'à ce que l'une ou l'autre Partie notifie par écrit et par la voie diplomatique à l'autre Partie son intention de mettre fin à l'Accord. Dans ce cas, l'Accord devient nul et non avenue six mois à partir de la date de ladite notification à l'autre Partie.

Dans le cas de dénonciation du présent Accord, ses dispositions continueront de s'appliquer à toutes les transactions commerciales conclues conformément au présent Accord mais qui ne sont pas achevées avant sa dénonciation.

En foi de quoi les plénipotentiaires soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord.

Fait à Jérusalem, le 22 juin 1997, qui correspond au 17e Sivan 5757 en hébreu, moldave et anglais, chaque texte faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de l'État d'Israël :

BENJAMIN NETANYAHU

Pour le Gouvernement de la République de Moldova :

ION GUTU

